

ELENA ZOTTOVICEANU

(Grigore Constantinescu – 29 decembrie 2017)

Ne-am despărțit, în lumea sunetelor, de muzicologul, criticul muzical Elena Zottoviceanu, prin definiție un cercetător care descoperă, adună și păstrează valori ale artei din lumea muzicii noastre. Îmi pare cea mai apropiată imagine capabilă a caracteriza eficient drumul existențial al doamnei Elena Zottoviceanu, nume binecunoscut în spațiul culturii românești din ultimele decenii. De-a lungul a mai bine de o jumătate de veac, prezența sa în sala de concerte, pagina scrisă sau discursul despre muzică, acțiunile de propagator al evenimentelor artistice s-au adunat în sipetul propriului tezaur personal de gânduri, meditații sau creații. Tonul doct, limbajul elegant, documentarea de o acribie profesională remarcabilă conferă scrierilor, realizărilor sale – studii și comunicări, volume, cronici, emisiuni de radio sau de televiziune – valoarea mult dorită de autor a contribuției efective la cultura noastră muzicală națională. Elena Zottoviceanu redemonstrează acum, la acest moment de tristă despărțire, autoritatea de necontestat a semnăturii sale, atestând o prezență profesională și muzicologică de excepție.

Urmărim câteva detalii din „jurnalul de bord” al călătoriilor sale profesionale, de-a lungul vieții:

Cercetător științific, șef secție de Istoria muzicii în cadrul Institutului de Istoria Artei al Academiei Române (1956-1990), Director, Consilier al Direcției muzicale din Societatea Română de Radiodifuziune (1994-2010), Membru al Biroului Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor (din 1965), Vicepreședinte al Uniunii Criticilor muzicali „Mihail Jora” din România (din 1990), colaborator al mai multor enciclopedii din țară și străinătate (**Beitrage zur Musikwissenschaft** / Germania; **Repertoire internationale de Literature Musicale New York**; **Dicționarul Rizzoli-Ricordi** – Italia). Putem adăuga studii, articole, cronici, publicistică, volume de muzicologie, coautor al **Monografiei George Enescu** – Academia Română, Comunicări științifice în țară și străinătate (Praga, Moscova, Negotin, Bydgoszcz, Stockholm, Copenhaga, Strassbourg, Innsbruck, Belgrad), turnee artistice, participant la Seminarul de Studii americane de la Salzburg (1979,1992). Numeroase distincții pot fi menționate – Premiile Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor, Uniunii Criticilor Muzicali „M. Jora”, premiul „C. Porumbescu” al Academiei Române, Prix „Bernier” al Academiei Franceze de arte frumoase – Institut de France.

„Într-o perioadă (anii '70) în care abia începuse să se contureze o hartă plauzibilă a evoluției creației și vieții muzicale românești – mărturisea cândva Elena Zottoviceanu – m-au preocupat ca privire istorică, subiecte, asupra teatrului liric, în București în principal, cu repertoriu, personalități, principii estetice, evoluția publicului etc., începuturile istoriografiei originale în perioada interbelică. Un capitol aparte cred că îl pot considera cercetarea fenomenelor muzicale legate de ceremonialul domnesc, de la sacru la profan, de viața cotidiană a secolelor XVI-XVIII, așa cum reies din scrierile epocii (literatura cronicarilor, călătorilor străini etc.) într-o viziune ce ține seamă de orientările teoretice ale muzicologiei contemporane actuale. Bineînțeles, adaugă Elena Zottoviceanu, un loc preponderent l-au avut întotdeauna cercetările legate de personalitatea lui George Enescu, căruia i-am dedicat studii privitoare la creație, biografie, estetică etc. ...”.

„Condeier, critic muzical de vocație, dincolo de cercetare, de nevoia de a avea un contact permanent cu muzica vie, scrierea curentă despre muzică mi-a adus mari satisfacții.”

Iată, așa poate să se contureze în întregime succintul portret al acestei distinse muziciene, Elena Zottoviceanu, nobil trezorier al valorilor culturii noastre muzicale, tănuite în cuprinsul bogat a veacului XX.